

Til
Medlem af Inatsisartut
Tillie Martinussen
Suleqatigiissitsisut- Samarbejdspartiet

Besvarelse af § 37 079-2019 vedrørende rehabilitering og unge mennesker

04-04-2019
Sags nr. 2019 - 3247
Akt. id. 9963385

Kære Tillie Martinussen

Postboks 260
3900 Nuuk

Tak for dine spørgsmål vedrørende rehabilitering og unge mennesker.

Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66

Til besvarelse af nogle af spørgsmålene er der hentet bidrag fra Justitsministeriet. Du kan herunder læse Justitsministeriets svar under de enkelte spørgsmål.

E-mail: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Justitsministeriets svar står med kursiv.

- 1. Har Naalakkersuisut planer om, at opdele førstegangs domfældte, eller domfældte med milde forseelser, som skal i anstalt, og domfældte med flere domme bag sig?
- Således førstegangs domfældte får en anden rehabiliterende indsats, med sigte på, at sikre at de bliver kriminalitetsfri, samt afskærmes fra mere indsats-krævende kriminelle?**

Da justitsområdet endnu ikke er hjemtaget er fuldbyrdelse af domme og rehabilitering i anstalterne et dansk ansvarsområde. Naalakkersuisut har derfor ingen planer i denne henseende.

- 2. Findes der undersøgelser af, hvilke rehabiliterende indsatser der virker særligt godt, og hvilke der måske ikke er så effektive? Med udgangspunkt i vore anstalter for domfældte her i landet.**

"For så vidt angår spørgsmål nr. 2 kan det oplyses, at Justitsministeriets Forskningskontor har udarbejdet flere forskningsoversigter, som bl.a. omhandler kriminalpræventive effekter af forskellige former for behandlende tiltag. Forskningsoversigterne indeholder både oplysninger om, hvilke indsatser der vurderes at virke, og hvilke der vurderes ikke at virke.

Forskningsoversigterne er baseret på international forskning. Resultaterne refererer derfor ikke til indsatser med udgangspunkt i anstalterne i Grønland.

Fra nyeste forskningsoversigt (2015) kan bl.a. fremhæves følgende:

- *Studier viser positive, kriminalpræventive effekter af mentorordninger, særligt hvis ordningen kombineres med andre indsatser, påbegyndes inden løsladelse, og hvis mentoren har professionel baggrund. Noget tyder dog på, at effekten ikke er langvarig.*
- *For tiltag vedrørende arbejde og uddannelse er det vanskeligt at måle en effekt, da det typisk er de særligt motiverede, der deltager i indsatserne, hvilket gør resultaterne usikre. For arbejde under afsoning, frigang til arbejde og jobtræningsprogrammer ses enten ingen eller en beskeden præventiv effekt. Uddannelses tiltag under afsoning viser positive, præventive effekter.*
- *Kognitive programmer har en positiv kriminalpræventiv effekt, der ser ud til at være størst, hvis den målrettes de afsonere med størst risiko for recidiv samt har et element af vredeshåndtering.*
- *Angående effekter af tiltag målrettet forebyggelse af vold i parforhold for mænd, der har udsat deres kvindelige partnere for vold, er der ikke entydige og klare resultater. Vredeshåndteringsprogrammer anbefales generelt ikke i denne sammenhæng, da vold i parforhold i højere grad skyldes magt og dominans end vrede.*
- *For tiltag vedrørende seksualforbrydere viser de fleste forskningsresultater en positiv, kriminalpræventiv effekt af behandlingen. Effekten synes at være størst for biologiske programmer som hormonmedicinering m.v. samt for psykologiske programmer med en kognitiv tilgang. Effekten af de kognitive programmer er størst, hvis behandlingen foregår i frihed frem for i fængsel.*
- *Programmer målrettet behandling af alkohol- og narkotikamisbrug ses i flere studier at reducere både forbruget af rusmidler og recidiv, særligt hvis den behandling, der er påbegyndt i et fængsel, efterfølges af behandling i frihed. Generelt frarådes metadonbehandling, boot camps for misbrugere og urinprøvekontrol, da der ikke er tegn på en præventiv effekt heraf.”*

3. Hvis ikke, har Naalakkersuisut så planer om, at undersøge hvilke indsatser der effektivt reducerer risikoen for, at kriminelle færtsætter med kriminalitet?

Der henvises til svaret på spørgsmål 2.

4. Hvilke indsatser findes der i dag, til domfældte der ønsker at arbejde med sig selv mens de er i anstalt, eller domfældte som ikke anstalt-anbringes?

"For så vidt angår spørgsmål nr. 4 kan det oplyses, at Kriminalforsorgen i Grønland tilbyder et adfærdskorrigerende kognitivt program (Mumik) for personer med ophold i anstalterne.

Domfældte, som ikke er anbragt i anstalt, henvises til de tilbud, der også er tilgængelige for øvrige borgere."

5. Findes der kønsspecifikke rehabiliterende indsatser i anstalter, og kriminalforsorgen?

"For så vidt angår spørgsmål nr. 5 kan det oplyses, at der ikke findes rehabiliterende tilbud i anstalterne eller i Kriminalforsorgen i Grønland, som er særligt rettet mod ét bestemt køn."

6. Laves der handleplaner for, at sikre, at domfældte rehabiliteres?

"For så vidt angår spørgsmål nr. 6 kan det oplyses, at der udarbejdes en handleplan for domfældte, uanset om de er idømt tilsyn eller anstaltsophold. Handleplanen skal være udfærdiget senest 4 uger efter, at et tilsyn er iværksat, eller den domfældte er indsat. I handleplanen beskrives den domfældtes sociale og personlige situation og indeholder desuden en vurdering af, hvad der bør ændres, for at den pågældende ikke begår ny kriminalitet. Handleplanen skal endvidere indeholde konkrete indsatser, der skal iværksættes i tæt samarbejde med den domfældte."

7. Findes der særlige rehabiliteringsprogrammer for unge mennesker?

"For så vidt angår spørgsmål nr. 7 kan det oplyses, at Kriminalforsorgen i Grønland ikke tilbyder et særligt rehabiliteringsprogram for unge. Kriminalforsorgen anser imidlertid unge under 25 år for at være en særlig udsat gruppe, hvorfor man i efteråret 2018 besluttede at systematisere indsatsen over for denne gruppe.

Ambitionen med ungeindsatsen er:

- *Etablering af et tværfagligt samarbejdsforum internt i kriminalforsorgen, hvor anstalten, resocialiseringsafdelingen og juridisk afdeling i samarbejde afdækker den unges behov og følger op på handleplanerne. Dette forum har uformelt eksisteret i 3 år, men skal nu systematiseres.*
- *At alle under deres indsættelse skal gennemgå mindst ét kompetenceudviklingsforløb. Denne indsats er i*

overensstemmelse med Kriminalforsorgen i Grønlands beskæftigelsesstrategi.

- Etablering af samarbejde med kommunen om jobtræning for unge under eller efter indsættelse. Denne indsats forventes igangsat i 3. eller 4. kvartal 2019.
- Systematisk udredning af unges kognitive eller psykiske vanskeligheder under opholdet i anstalt. Denne indsats forventes igangsat i 2. kvartal af 2019. Der henvises tillige til besvarelsen af spørgsmål 4.
- Formalisering af samarbejdet med kommunerne om ungeindsatsen, således at alle relevante myndigheder samarbejder både under indsættelse og under udslusning. Denne indsats er påbegyndt, men forventes først færdigetableret med udgangen af 2019."

8. Findes der nye undersøgelser af, hvad de socioøkonomiske, og/eller sociale årsager til kriminalitet er?

"For så vidt angår spørgsmål nr. 8 kan det oplyses, at undersøgelser viser, at en række faktorer på forskellige områder er forbundet med en øget risiko for at begå kriminalitet.

Det bemærkes, at det ikke er muligt at afgøre, hvorvidt der er tale om årsagssammenhænge, men de nedenfor nævnte faktorer er relateret til en øget risiko for kriminalitet. Faktorerne skal betragtes som eksempler på forskningsmæssigt velundersøgte faktorer, og ikke som et udtryk for en udtømmende liste.

- Hvad angår individuelle forhold er lav intelligens, lav selvkontrol og kontakt med psykiatrien, herunder at have en ADHD-diagnose, nogle af de faktorer, der er forbundet med en øget kriminalitetsrisiko. At være dreng er også en markant risikofaktor.
- For forhold angående familie og opvækst har det betydning at have kriminelle forældre og søskende, at have forældre med misbrugsproblemer, at have en ung mor og at forældrene har en lav indkomst. Forældrenes omsorg og opdragelse har også betydning. Børn af forældre, der følger med i deres aktiviteter, giver sig tid til at tale med dem, tilbringer tid med dem og sjældent skændes med dem, har mindre risiko for at begå kriminalitet.
- Skolegang og uddannelse har også betydning for kriminalitetsrisikoen, herunder eksempelvis at have skiftet skole, at have gået i specialklasse, ikke at have gennemført folkeskolen, at have pjækket og at være negativt indstillet over for skolen.
- Hvad angår livsstil øges risikoen for kriminalitet ved forhold såsom en tidlig alkoholdebut og at ryge hash. Sociale relationer spiller også en rolle, herunder at have venner, der begår kriminalitet, og at tilbringe meget tid sammen med venner i gademiljøet.

- *Familiens boligforhold, såsom at bo i et særligt udsat boligområde og at bo til leje, kan også medføre øget risiko for kriminel adfærd.*

Forskningen peger på, at risikoen for at begå kriminalitet stiger i takt med antallet af risikofaktorer, der er til stede i vedkommendes liv. Det er vigtigt at understrege, at risikofaktorerne ikke skal betragtes som deterministiske forhold, og at forskning også har identificeret en række beskyttelsesfaktorer, der mindsker risikoen for kriminel adfærd. Beskyttelsesfaktorer ses ofte at være risikofaktorenes modsætning.

Risikofaktorerne ovenfor er identificeret på baggrund af to rapporter fra Justitsministeriets Forskningskontor: Risikofaktorer, effektevalueringer og behandlingsprincipper. En forskningsoversigt og Ungdomskriminalitet - de mest kriminelle fra henholdsvis 2012 og 2017 samt en rapport fra Det Nationale Forskningscenter for Velfærd: På vej mod ungdomskriminalitet. Hvilke faktorer gør en forskel i ungdommen? fra 2016. I rapporterne er der primært fokus på unges risiko for at begå kriminalitet."

Med venlig hilsen

Martha Abelsen